

După una din aceste certuri, excedat, a făcut imprudența să spună la telefon unui prieten ceva despre bănuiala lui. Din ziua aceea n-a mai avut pace. Îl sunau la diferite ore și de preferință în cursul nopții. Cum ridica receptorul, auzea un lătrat oribil, apoi un râs și iar un lătrat. A încercat s-o lase pe ea să răspundă. Se întâmpla același lucru. După câteva asemenea șocuri, ea și-a pierdut cumpătul cu totul. Tremura de frică și l-a implorat să se ducă să ceară iertare, să promită că nu va face nimic, mai mult, va recunoaște dacă va fi nevoie că a fost o prostie ceea ce gândise până atunci; a stat la pândă, a făcut cercetări și s-a convins, da, că fusese o prostie bănuiala lui. Dar el nu vroia: „Nu, în ruptul capului nu vreau. Dacă trebuie să pățesc ceva, cel puțin să știe lumea adevărul“. „Dar ce mă interesează pe mine adevărul? țipa ea isterizată de frică. Și ce-i interesează pe copii adevărul? Ascultă, i-a zis într-o zi cu o furie rece, dacă pui în pericol viața copiilor și soarta lor, să știi că te omor cu mâna mea, nu mai e nevoie să-ți faci ei de petrecanie. Nu-ți îngădui să-i sacrifici pe copii.“ „Dar nu mă sacrific decât pe mine“, i-a răspuns el. „Cum te sacrifici numai pe tine? Crezi că se vor mulțumi să se răzbune împotriva ta? Ei știu că eu știu. Și că și copiii au auzit. Dacă nu te astâmperi, o vom păți cu toții. Și nu-mi pasă de mine, înțelegi? Dar pentru nimic în lume nu voi admite să pui în pericol viața și viitorul copiilor. Crezi că după ce dresorii îți vor plăti ție ce au de plătit, copiii vor avea liniște? Că se vor putea duce unde vor și vor putea face tot ce vor? Toată viața îi va urmări nebulnia

ta. Și, fără nicio vină, vor plăti ei.“ Simțea în tonul ei o îndârjire pe care nu i-o cunoscuse înainte. O ură de care n-o crezuse în stare și care a ajuns la paroxism când s-a auzit că prietenul căruia îi împărtășise la telefon bănuiala lui a fost mușcat de un câine turbat.

Din ziua aceea și-a dat seama că, în absența lui, ea începuse să-i umble prin hârtiile unde-și ținea un fel de jurnal profesional. Le găsea prea meticuloș aranjate. Spiritul ei ordonat nu suporta odată ce punea mâna pe un lucru să nu-l aranjeze cum trebuia, sau poate făcea asta ca să nu se cunoască vreo urmă, dar abia astfel se trăda... Nu i-a fost greu să înțeleagă ce anume căuta. Vroia să afle din jurnal dacă a renunțat sau nu la ideea lui nebunească și ce intenții avea. Iritat, a început să scrie în jurnal mai mult decât avea de gând să facă. Și-a compus o psihologie de ins care bravează totul, care iese în stradă și strigă, în sfârșit tot ce i-a trecut prin minte, ca s-o sperie și s-o pedepsească, fără să se gândească la urmări. Scria și lucruri de genul acesta: „Știu cât vor suferi copiii mei, dar nu pot sacrifica adevărul de dragul lor“... În zilele următoare a văzut-o crispată, neagră de spaimă. Nu-i reproșa nimic, dar acum îl privea cu ură. De câte ori îi întâlnea ochii se cutremura. „M-ar omorî“, și-a zis într-o zi... A început să bată în retragere, să încerce s-o liniștească. Dar abia astfel reuși s-o exaspereze și mai mult. Bănuia probabil că descoperise căutărilor ei prin hârtii și că încerca s-o înșele. În zadar a notat el într-o zi în jurnal: „Am mințit în tot ce-am scris până acum. Pură ficțiune.

De fapt, n-am intenția să fac nimic“. Și-a dat seama nu numai că nu l-a crezut, dar că-l ura și mai mult: devenise periculos.

Între timp, continuau telefoanele, lătrăturile la telefon, urmărirea, într-una din zile, unul din copii a fost mușcat la poartă. Câinele a dispărut imediat. Ea s-a speriat îngrozitor. Atunci, după multe zile de tăcere, i-a vorbit. Dar i-a vorbit într-un fel care l-a înghețat. „Ai văzut?“ Și era o nemaipomenită ură în glasul ei. Avea aerul unui om care luase o hotărâre. A încercat să discute cu ea, dar era prea târziu. Nu-l mai credea capabil decât de manevre... Acum se apropia de casă ca de o capcană. Odată, intrând pe ușă a găsit-o discutând la telefon. Era palidă și a închis imediat cum l-a văzut. I s-a părut ciudată această grabă. Dacă erau *ei* la telefon? Și au sfătuit-o...

După ce mi-a spus totul, am încercat să-l liniștesc. Dar mi-am dat seama că era în zadar.

Apoi n-a mai sunat. Am așteptat câteva zile, o săptămână, nimic. Cum ultima oară îmi lăsase numărul, am sunat eu. Pustiul. Nu răspundea nimeni. Telefonul suna în gol... Am început să stau ore întregi la telefon, formând încontinuu numărul. Știam că era o prostie, dar intrasem acum într-un automatism din care nu puteam ieși... Într-o seară mă durea capul îngrozitor și am vrut să mă duc până la farmacie să-mi iau un calmant, dar cum se lăsase întunericul mi s-a făcut frică și m-am întors de la poartă. Am pus ca de obicei bara de fier care bloca ușa, apoi, terorizată de o bănuială tulbure, am controlat, ca niciodată, peste tot, și pe sub pat și prin toate cotloanele. Eram

pe punctul să mă liniștesc când a sunat telefonul. Am tresărit, cu speranța că mă suna el. Am ridicat receptorul, dar n-a zis nimeni nimic. Am auzit totuși zgomotul unui telefon care s-a închis. A doua zi a sunat din nou. De asemenea nimic. Aceeași tăcere și același zgomot de telefon închis. A treia zi, am simțit o răsuflare curioasă în receptor. Pe urmă, un mârâit... În noaptea aceea am avut un coșmar. Se făcea că judecătorul fusese omorât. Soția lui, în timp ce el dormea, deschisese robinetul de gaz din camera lui. M-am dus la înmormântare și am văzut-o. Era descompusă la față și avea o privire halucinantă care-ți făcea rău. La poarta cimitirului au așteptat-o doi inși cu doi buldogi și au arestat-o. Tot de la cimitir, copiii au fost duși direct la orfelinat. Stăteam pe trotuar foarte aproape de indivizii care au luat-o cu ei și nu mai înțelegeam nimic. Ce interes aveau s-o pedepsească? Ea făcuse ceea ce aveau de gând, oricum, să facă ei. Îi scutise de o grijă, de o crimă. În felul acesta își obținuse iertarea. Dar poate că iertare nu există în asemenea împrejurări, mi-a trecut deodată prin minte. Odată el mort, crima era un bun prilej să scape și de ea. Doar ea *știa*. Ei știau că ea știe. Aveau acum cel mai bun pretext s-o lichideze legal, să-i facă proces și s-o condamne.

M-am trezit îngrozită. Și deodată, cum mă uitam în gol, m-a fulgerat un gând. „Dar și eu *știu*. Înseamnă că nu mă vor cruța nici pe mine...” Peste vreo oră a sunat telefonul. Și iarăși am auzit respirația cuiva. După ce am închis, am reînceput să formez numărul lui. Soneria suna continuu în gol.

Îmi era teamă acum să ies pe stradă și ziua. Câteva zile am mai încercat să mă duc la slujbă, dar acolo nu eram în stare să fac nimic. Toată lumea mă întreba ce se întâmpla cu mine, deoarece mă mișcam ca o somnambulă, iar eu nu eram în stare să dau nicio explicație. Ca să scap de aceste întrebări care mă exasperau, mi-am luat un concediu neplătit și am rămas acasă. Știam că mă va teroriza telefonul, dar cel puțin nu mai trebuia să discut cu nimeni. Și pe urmă oricum n-aș fi scăpat noaptea de telefoane. Poate că, sunând ziua, mă vor lăsa în pace noaptea, mi-am zis. În plus, nu-mi dădea pace visul groaznic pe care-l avusesem. Vroiam să mai sun, să mă conving, să aflu ce se întâmplase.

Nu mai ieșeam aproape deloc din casă. Seara am început să înghit somniferele fără să le mai număr. Și totuși nu puteam dormi decât pe apucate, o oră, două. În rest, stam cu ochii la telefon și așteptam, când nu sunam eu. Uneori, mă exaspera chiar tăcerea. Parcă vroiam să aud mârâitul acela îngrozitor, să se termine odată. Tremuram și așteptam. Mă temeam să adorm și să mă trezească soneria telefonului din somn. Atunci era și mai rău... Când suna, încercam să mă stăpânesc. Auzeam cunoscuta respirație șuierătoare urmată de un mârâit și stam așa, suspendată parcă deasupra unui abis în care mă puteam prăbuși în clipa următoare, așteptând tăcănitul aparatului de partea cealaltă... Aproape automat, făceam apoi numărul judecătorului. Dar nu mai speram să-mi răspundă nimeni. După două-trei apeluri închideam... Într-o seară, în loc de mârâitul unui câine am auzit o voce

rea, brutală și poruncitoare: „Să nu încerci să smulgi firele telefonului. Vom veni noaptea să ți-l punem la loc“. Am rămas năucită... Alunecam parcă într-o apă adâncă și n-aveam putere nici să mă agăț de ceva, nici să dau din mâini, să înot. Nu mai puteam decât să aștept îngrozită valul care mă va lovi.

Ultimul rest de energie l-am găsit acolo unde mă așteptam mai puțin: chiar în disperarea mea. Mi s-a făcut teamă să nu înnebunesc. Trebuia să scap, să nu mai văd telefonul, să mă duc undeva, oriunde, altfel cu siguranță intram în ospiciu... Cât am stat astfel? O săptămână? Două? O lună? Habar n-am. Știu că la un moment dat nu mai dormeam deloc și parcă telefonul suna continuu și chiar sunetul lui semăna cu un lătrat de câine...

Nu știu cum am plecat de-acasă și unde am vrut de fapt să mă duc. M-am pomenit mergând în neștire pe străzile orașului, stăpânită numai de gândul că nu trebuia să mă opresc. Dacă mă opresc, îmi repetam mereu, înnebunesc ori mor... Am ajuns la marginea orașului și de-acolo am pornit pe câmp. Nu mă interesa în ce direcție mergeam. Totul era să nu mă opresc. Ultimele case au rămas în urmă. Vântul rece mă făcea să tremur și, o clipă, am ezitat. Dar același îndemn, singurul de care mai era în stare ființa mea, „nu te opri“, m-a făcut să continuu.

Cum plouase cu o zi înainte, pământul moale mi se lipea de tălpile pantofilor. Am mers așa nu știu cât. Când n-am mai putut, m-am ghemuit pe un răzor și am adormit. M-am trezit când soarele era sus, singură pe un câmp de pe care fusese strânsă rapița.